डन्नोचे साहस

निकोलाई नोसोव्ह

09

वर ढगांमध्ये

RADUGA PUBLISHERS

डन्नोचे साहस

निकोलाई नोसोव्ह

09

वर ढगांमध्ये

रेखाचित्रे: बोरिस कलाउशिन

मराठी: अश्विनी बर्वे

RADUGA PUBLISHERS
MOSCOW

फुगा इतक्या सहजतेने हवेत वर गेला की आमच्या शूर शोधकांना त्याची साधी जाणीवही झाली नाही. एका मिनिटानंतर जेव्हा त्यांनी बाजूला नजर टाकली, तेव्हा त्यांना खाली दूरवर माइट्सचा जमाव हात हलवताना आणि आपल्या टोप्या हवेत उडवताना दिसला. आणि त्यांना ‘हुर्रा!’ चे अस्पष्ट आवाज ऐकू आले. प्रत्युत्तरात डूनो आणि त्याचे मित्र ओरडले, “गुडबाय!”

तेही आपापल्या टोप्या हलवू लागले. स्कैटरब्रेनने आपली टोपी काढण्यासाठी हात वर केला, तेव्हा त्याच्या लक्षात आले की त्याच्या डोक्यावर टोपीच नव्हती.

“फुगा थांबवा!” तो ओरडला. “मी माझी टोपी विसरलो!”

“तू नेहमी काहीतरी विसरतोस,” ग्रम्प्स कुरकुरला.

“आता फुगा थांबवता येणार नाही,” डूनो म्हणाला. “हवा थंड होईपर्यंत तो पुढे जात राहील आणि मग जमिनीवर स्थिरावेल.”

“मी काय करू, टोपीशिवाय जाऊ का?” स्कैटरब्रेन नाराजीच्या स्वरात म्हणाला.

"पण मला वाटलं तुला तुझी टोपी पलंगाखाली सापडली?" रोली-पोली म्हणाला.

“हो, मी तसंच केलं,” स्कैटरब्रेन म्हणाला, “पण मला गरम होत होतं म्हणून मी ती काढून टेबलावर ठेवली आणि शेवटच्या क्षणी घ्यायला विसरून गेलो.”

“तू नेहमी शेवटच्या क्षणी काहीतरी विसरतोस,” ग्रम्प्स कुरकुरला.

“बघा, आपण आपलं घर मागेच सोडून आलो!” डन्नो अचानक ओरडला. सगळे हसले, आणि ग्रम्प्स म्हणाला:

“तुला वाटलं का की आपण ते आपल्यासोबत घेऊन जाऊ शकू?”

“नाही, मी नाही केलं,” डन्नो नाराजीने म्हणाला. “माझं ते खाली दिसलं आणि मला वाटलं की किती गंमत आहे की आपण पूर्वी घरात राहायचो आणि आता इथे फुग्यातून प्रवास करत आहोत.”

“बरं,” ग्रम्प्सने सावध केले, “हा नौकानयन प्रवास आपल्याला कुठे घेऊन जाईल हे आपल्याला अजून माहीत नाही.”

"तू नेहमी कुरकुर करत असतोस. चिडखोर," डन्नो म्हणाला. "फुग्यात असूनही तू सगळ्यांची मजा खराब करतोस."

"जर तुला हे आवडत नसेल, तर बाहेर पडून चालत जा," ग्रम्प्स म्हणाला.

"मी बाहेर पडून कसा चालू?" डन्नो म्हणाला.

“अरे, पुरे कर!” डूनो म्हणाला. “फुग्यात भांडायचं नसतं.”

तोपर्यंत फुगा इतका उंच गेला होता की संपूर्ण फुलांचे शहर एका नजरेत दिसत होते. घरे केवळ ठिपक्यांसारखी दिसत होती आणि माइट्स तर अजिबातच दिसत नव्हते. वारा फुग्याला सतत पुढे ढकलत होता आणि लवकरच ते शहर त्यांच्या खूप मागे पडले.

फुगा कोणत्या दिशेने जात आहे हे पाहण्यासाठी डूनोने आपल्या खिशातून होकायंत्र (कॉम्पास) काढले.

होकायंत्र म्हणजे आतमध्ये चुंबकीय सुई असलेली एक लहान धातूची पेटी असते. ती सुई नेहमी उत्तरेकडे निर्देश करते, आणि म्हणून तिच्याकडे लक्ष ठेवल्यास तुम्ही कुठे जात आहात आणि परत कसे यायचे हे तुम्हाला नेहमी कळू शकते. म्हणूनच डूनोने आपल्यासोबत होकायंत्र घेतले होते.

"वारा आपल्याला थेट उत्तरेकडे घेऊन जात आहे," डूनो म्हणाला, "म्हणजे आपल्याला दक्षिणेकडे परत जावे लागेल."

तोपर्यंत फुगा हवेत खूप उंच गेला होता आणि काही शेतांवरून तरंगत होता. गाव दूरवर दिसेनासे झाले होते. माइट्स ज्याला काकडी नदी म्हणत, तो ओढा खाली दूरवर एका लहानशा रिबिनीसारखा वळणे घेत वाहत होता. शेतांमधील काही झाडे केसाळ झुडपांसारखी दिसत होती.

अचानक रोली-पोलीच्या लक्षात आले की खाली एक लहानसा काळा ठिपका आहे. तो जमिनीवरून वेगाने सरकत होता, जणू काही तो फुग्याच्या मागे धावत होता.

"बघा! कोणीतरी आपल्या मागे धावतंय!" रोली-पोली ओरडला.

ते सर्वजण त्या काळ्या ठिपक्याकडे टक लावून पाहत होते.

“त्याने थेट नदी ओलांडली,” स्कैटरब्रेन ओरडला.

"हे काय असेल?" स्विफ्टीने विचारले. "आता ते झाडांवरून उड्या मारत आहे!"

त्या क्षणी फुगा एका जंगलावरून जात होता. तो ठिपका झाडांच्या शेंड्यांवरून सरकताना दिसत होता. डॉ. पिलमन यांनी आपला चष्मा घातला, पण तरीही तो ठिपका नेमका काय आहे हे त्यांना ओळखता आले नाही.

"मला माहित आहे!" डन्नो अचानक ओरडला. "मलाच सगळ्यात आधी कळलं! तो डॉट आहे. आपण डॉटला सोबत न्यायला विसरलो आणि तो आपल्या मागे धावतोय!"

“तो नाहीये,” शॉट म्हणाला. “डॉट माझ्या पायाशी बेंचखाली बसला आहे.”

“मग ते काय असेल? आम्हाला सांगू शकशील का, डूनो?”

डूनोने आपला होकायंत्र बाजूला ठेवले आणि खाली पाहिले.

"अरे, ही तर आपली सावली आहे!" तो हसत म्हणाला.

"काय? आपली सावली?" सगळ्यांनी आश्चर्याने विचारले.

“हो. आपली सावली जमिनीवरून चालताना आपल्या मागे येते.”

माइट्सनी आपली नजर त्या सावलीवर खिळवून ठेवली होती, जी हळूहळू लहान होत गेली आणि शेवटी पूर्णपणे नाहीशी झाली.

“तिला काय झाले आहे?” त्यांनी घाबरून विचारले.

“आपण हवेत इतके उंच आहोत की आपल्याला आपली सावली दिसत नाही,” डूनोने स्पष्ट केले.

"हीच मर्यादा आहे," ग्रम्प्स कुरकुरला. "इतक्या उंचीवर उडण्याची मी कधी कल्पनाही केली नव्हती, की आपल्याला आपली स्वतःची सावलीसुद्धा दिसणार नाही!"

“शांतता देत नाहीस!"

“शांती!” ग्रम्प्स उपहासाने म्हणाला. “जर तुला शांतताच हवी असेल, तर फुग्यातून दूर समुद्रात उडून जाण्याऐवजी घरीच बसलेलं बरं!”

“तुम्ही स्वतः घरी बसा.”

“शांतता मला नको आहे.”

"पुन्हा तेच!" डूनो म्हणाला. "मला विमान खाली उतरवून तुम्हा दोघांनाही बाहेर काढावं लागेल."

यामुळे ग्रम्प्स आणि डन्नो इतके घाबरले की त्यांनी भांडायचे थांबवले.

तेवढ्यात तो फुगा धूर किंवा धुक्यासारख्या दिसणाऱ्या गोष्टीत शिरला. त्यांना आता जमीन दिसेनाशी झाली होती. जणू काही त्यांच्याभोवती पांढरे पडदे लटकवले गेले होते.

“हे काय आहे?” ते सर्व ओरडले. “तो धूर कुठून येतो?”

“हा धूर नाही,” डूनो म्हणाला, “हे ढग आहेत. आपण ढगांपर्यंत पोहोचलो आहोत आणि आता आपण त्यांच्या आत आहोत.”

"तू हे उगाचच सांगतोयस," डन्नो म्हणाला. "ढग सगळे मेरिंगसारखे पांढरे आणि मऊ असतात, पण हे तर धुक्यासारखं आहे."

“तुला काय वाटतं, ढग कशाचे बनलेले असतात?” डूनोने विचारले.

“ते धुक्याचे बनलेले आहेत. दुरून पाहिल्यावर ते फक्त भरीव दिसतात.”

डन्नोने त्याच्यावर विश्वास ठेवला नाही.

“त्याचं ऐकू नका,” तो इतरांना म्हणाला. “त्याला खूप काही माहीत आहे असं तो आपल्याला भासवण्याचा प्रयत्न करत आहे, पण खरं तर त्याला काहीच माहीत नाही. ढग धुक्यापासून बनलेले असतात असं तो आपल्याला भासवण्याचा प्रयत्न करत आहे!”

“ते मेरिंगचे बनलेले आहेत! जणू काही मी कधी मेरिंग चाखलंच नव्हतं!”

तो फुगा अधिकाधिक उंच जात राहिला आणि लवकरच तो ढगांमधून बाहेर येऊन त्यांच्यावरून तरंगू लागला. डन्नोने खाली पाहिले आणि त्याला ते दिसले. ते सर्व बाजूंनी पसरले होते, ज्यामुळे पृथ्वीचा कोणताही ठावठिकाणा दिसत नव्हता.

“अरे बापरे!” डन्नो उद्गारला. “आपल्या पायाखाली आकाश आहे!”

“आपण उलटे प्रवास करत आहोत!”

“आपण उलटे आहोत असं तुला का वाटतं?” असं सगळ्यांनी विचारलं.

“कारण आकाश खाली आहे, हे आपण सर्व पाहू शकतो.”

"आपण ढगांच्या वरून प्रवास करत आहोत," डूनो म्हणाला. "आपण ढगांपेक्षाही उंच चढलो आहोत, त्यामुळे ते आता आपल्या डोक्यावर नसून आमच्या पायांखाली आहेत."

खाली पडेल या भीतीने तो श्वास रोखून दोन्ही हातांनी घट्ट धरून बसला होता.

वाऱ्याने त्यांना ढगांच्या वर वेगाने नेले, पण लवकरच सर्व माइट्सच्या लक्षात आले की फुगा खाली येत आहे.

“ते असं का?” त्यांनी घाबरून विचारले.

"फुग्यामधली हवा थंड होत आहे," डूनो म्हणाला.

“आणि आपण लवकरच जमिनीवर पोहोचणार का?” स्विफ्टीने विचारले.

“वाळूच्या गोण्या कशासाठी आहेत असं तुला वाटतं?” डूनो म्हणाला. “आपण वाळू बाहेर फेकली तर फुगा पुन्हा वर जाईल.”

प्रॅप्सने एक पोते उचलले आणि बाहेर फेकून दिले.

“तू काय करत आहेस?” डूनो ओरडला. “तू अख्खं पोतं फेकू नकोस! ते कोणाच्यातरी डोक्याला लागू शकतं!”

"कदाचित तसं होणार नाही," पॅराप्स म्हणाला.

“कदाचित ते होणार नाही!’ डूनो उपहासाने म्हणाला. “तुम्हाला पोती सोडून थोडी थोडी वाळू बाहेर फेकावी लागेल.”

"मी करेन," प्रॉबली स्वयंस्फूर्तीने म्हणाला.

त्याने आणखी एक पोते सोडले आणि त्यातील वाळू टोपलीच्या तळावर ओतली.

“तू तुझ्या भावासारखाच आहेस,” डूनो डोके हलवत म्हणाला. “टोपलीत वाळू ओतून काय फायदा होणार आहे? त्याने टोपली काही हलकी होणार नाही.”

"बहुतेक हे समुद्रात फेकून दिलेलंच बरं," असं म्हणत प्रॅप्सने मूठभर उचलून बाहेर फेकून दिले.

"सावध राहा!" स्कैटरब्रेन म्हणाला. "माझ्या डोळ्यात वाळू जाईल!"

"कदाचित मी करणार नाही," पॅराप्स म्हणाला, पण त्याच क्षणी त्याने ते केले.

सगळे त्याला ओरडू लागले, आणि ते करत असताना त्यांनी बहुधा चाकू काढून वाळू खाली जाण्यासाठी टोपलीच्या तळाला एक छिद्र पाडले.

“थांब! काय करतोयस!” त्याला पाहताच डूनो ओरडला. “टोपलीचे तुकडे होतील आणि आपण सगळे त्यातून खाली पडू!”

"बहुतेक होणार नाही," प्रॉबली म्हणाला.

“तुला आणि तुझ्या भावाला फक्त हे दोनच शब्द माहीत आहेत—'कदाचित' आणि 'बहुतेक',” डूनो म्हणाला आणि त्याने त्याच्याकडून चाकू काढून घेतला.

टोपलीतील छिद्रातून वाळू आत शिरताच, फुगा हलका झाला आणि पुन्हा आकाशात चढू लागला. माईट्सनी समाधानाने आपल्या सभोवताली पाहिले. फुगा वर चढताना पाहून त्यांना आनंद झाला होता. फक्त ग्रम्प्सच असमाधानी होता, आणि पण त्याला कुरकुर करायला नेहमीच काहीतरी कारण सापडायचे.

“वर-खाली, वर-खाली,” तो म्हणाला. “एका सभ्य फुग्याने असं वागणं योग्य आहे का?”

आणखी काही बोलावे सुचत नसल्याने, त्याने साखरेचा खडा चघळत असलेल्या रोली-पोलीकडे पाहिले.

“तू काय कुरतडत आहेस?” त्याने विचारले.

‘‘साखरेचा खडा. खिशातून काढून कुरतडायला सुरुवात केली.’’

‘‘साखर चघळायला हीच तर छान वेळ आहे! जमिनीवर बसेपर्यंत थांबू शकत नाहीस का?’’

"मी माझ्यासोबत हे अतिरिक्त वजन का बाळगू?" रोली-पोली म्हणाला. "मी साखर खाल्ली तर फुगा हलका होईल आणि जास्त उंच जाईल."

“तू स्वतःला चावून चावून जेली बनवशील,” ग्रम्प्स कुरकुरला.

Н. НОСОВ
Над облаками
На английском языке

© Raduga Publishers 1985. Illustrated
Printed in the Union of Soviet Socialist Republics